

BOSTADSRÄTTSFÖRENINGEN MASTHUGGET

MASTHUGGS 4-10 *nytt*

- 346 har deltagit i fasadenkäten
- Praktiska tips från förr
- Årets trygghetsvandring
- Bilder från höstsalongen

*Lär dig allt du
behöver veta om
plaståtervinning
se sidan 14-18*

Vintern är här med mörker och kyla och barnen har gjort sin första snögubbe. De verkar som att det kan bli en vit jul. Vår hund kurar ihop sig i den kyliga vinden trots att hon fått på sig sin blåa pläd. Det är vackert när den första snön lagt sig. Det blir ljusare och ljuden dämpas av snötäcket. För den som är hund blir lukterna mer koncentrerade. Zabi stannar ofta och sticker ner nosen i snön, jag fryser och drar i kopplet för att komma in i värmen.

Vid den här tiden förra året hade Göteborgs kvällstidning en artikel om vårt område där det beskrevs som grått. I år återkommer samma tidning på samma tema. För oss gäller det att blicka framåt tillsammans med de arkitekter som tittat på området på ett mer positivt sätt. Vi som bor här bestämmer ju själva hur vi skall omdana vårt bostadsområde.

Det finns nu fem förslag att ta ställning till. Det är ett stort engagemang bland oss medlemmar i denna fråga. Den utställning som funnits på Masthuggets hus har varit välbesökt. När det gavs tillfälle att möta arkitekterna bakom förslagen blev det mer än fullsatt i Masthuggets hus.

Arkitekterna uttryckte att de var glada över att vara de som blivit utvalda att lämna förslag på färgsättning av fasaderna. Att vara tvärsäker på vad som är rätt eller fel, snyggt eller fult går ju inte. Det som är viktigt är att vi själva bestämmer och att beslutet som kommer är så väl förankrat som möjligt bland oss medlemmar. Enkäten med de

svar som vi får in är ett sätt att försäkra oss om att alla fått möjlighet att yttra sig före beslut fattas. Enkäten kommer att vara underlag för styrelsens förslag för beslut på föreningsstämma.

Styrelsen hoppas också att vi kan fatta beslut om att ersätta barackerna på Masthuggsterrassen. Vi är övertygade om att en nybyggnation av lägenheter på terrassen kommer att lyfta området mot Andra Långgatan.

När detta nummer av Masthuggs nytt har kommit har vi genomfört vårt årliga informationsmöte om kommande budget. Det är glädjande att kunna presentera en budget där vi inte behöver höja årsavgiften trots de stora projekt som ligger framför oss. Förutsättningen för detta är att vi låter de balanserade vinstmedel som presenterats få vara till för att möta de stora utgifter som uppstår de närmaste åren. Ambitionen är naturligtvis att avgiften skall vara så låg som möjligt.

Om inget oförutsett händer kommer styrelsen att ha ett välbehövligt uppehåll fram till nästa år. Styrelsen önskar alla medlemmar en god och fröjdefull jul och ett gott nytt år.

Ingemar "Lallon" Albertsson

ORDFÖRANDE

Redaktör och ansv. utgivare:
Björn Ohlsson

Redaktion: Birgitta Edgren, Lilian Lundqvist, Sanja Peter, Inga Sandberg, Sten Zackrisson
Foto: Anders Ocklind

Layout: Siri Reuterstrand
Knockout Reportage
siri@alba.nu

Tryck: Princo Linderoths,
e-post: respons@linderoths.se

Kontakt med redaktionen sker via
Björn Ohlsson tel 42 55 16,
e-post: bjorn.hanna@spray.se

Bostadsrättsföreningens styrelse når
du lättast via expeditionen 85 03 00
eller via e-post:

styrelse@brfmasthugget.se
Vid felanmälan: ring 85 03 10 eller
via formulär på hemsidan.
Hemsida: www.brfmasthugget.se

Manusstopp för nr 1-11 är 25/2

Rätta tider för matt-tvättstugan

I föregående nummer av Masthuggsnytt stämde inte tvättiderna för matttvättstugan. De rätta tvättiderna är:
måndag–fredag 8-14 eller 14-20,
lördag 8-14, söndag 10-14.

Omslagsfoto framsidan: Snö, snö, snö. I vägen för en del men till stor glädje för andra. (Foto Anders Ocklind)

Baksidans foto: Fryser fåglar? Lite mat hittar i alla fall björkrastarna hos oss. (Foto Sten Zackrisson)

Medlemmarna har sagt sitt

– 346 har röstat för finare fasader

220 medlemmar kom till informationsmötet som hölls 16 november i Masthuggets hus. Foto: Sten Zackrisson

Brf Masthugget står nu inför sin största förändring i föreningens historia, åtminstone utseendemässigt. Vilket av de fem fasadförslagen som fått flest röster vet vi inte när detta skrivs, dagen innan Masthuggsnytt skickas in för tryckning den 9 december.

Det enda vi vet är att 346 röstberättigade lägenheter hade röstat, den 7 december.

Information om resultatet av enkäten, samt hur styrelsen skall agera utifrån det, kommer senare i år eller i början av nästa. Om det inte redan har kommit.

Under hela processen i höst har förvaltning och styrelse diskuterat olika scenarier, beroende på utfallet av enkäten.

– Om ett förslag skulle få överlägset fler röster än de andra, så är det självklart att gå vidare med det. Men om de förslag som får flest röster ligger nära varandra i antalet röster får vi ta en diskussion i styrelsen om hur vi skall göra. Det är inte så enkelt som att en rösts övervikt räcker, säger föreningens ordförande, Ingemar ”Lallon” Albertsson.

– Det förslag vi slutligen kommer att utföra skall vara något som en

majoritet av medlemmarna känner sig nöjda med. Det är väldigt viktigt att det är väl förankrat, framhåller förvaltningschef Kjell Johansson, som varken uteslöt ytterligare ett enkätförfarande eller att en föreningsstämma får fälla avgörandet mellan de två populäraste förslagen.

Så det var med stor spänning, och en viss nervositet, som de båda såg fram emot enkätresultatet när Masthuggsnytt träffade dem i slutet av november.

382 kom till utställningen

Den 24 september hade förvaltningen fått in de fem förslagen på färgsättning av fasaderna från de utvalda arkitektkontoren. Den 26 oktober öppnade utställningen i Lilla salen i Masthuggets hus, där kontoren presenterade sina förslag i text och bild. Under en månad, fram till den 25/11, hade vi medlemmar möjlighet att ta del av dem.

Antalet besökare uppgick till 382, men antalet medlemmar var inte riktigt lika många eftersom en del passade på att ta en titt mer än en gång. Under nio särskilda tillfällen, på kvällar och helger, hölls utställningen öppen, och det var då de allra flesta kom. Man kunde också gå och titta under kontorstid,

vilket en del medlemmar gjorde.

Samtidigt har förslagen även funnits tillgängliga på föreningens hemsida, för den som velat titta in där.

Fullt i Masthuggets hus

Kulmen i informationsprocessen var det informationsmöte som hölls den 16 november. Då gav två representanter från de fem kontoren – Arkitekturkompaniet, Krook & Tjäder, KUB Arkitekter, QPG AB och White arkitekter AB – en muntlig presentation av sina förslag, och vi medlemmar hade möjlighet att ställa frågor.

Masthuggets hus fylldes till bredden. Cirka 220 medlemmar kom, vilket fick till följd att ett 50-tal fick stå utmed sidorna. Om det hade kommit ännu fler fanns en reservdag för ytterligare en presentation.

Konkreta frågor

– Det var väldigt lyckat. Vi fick mycket positiva reaktioner från medlemmarna, både då och i efterhand, säger Kjell.

– Det kändes riktigt bra. Folk ställde konkreta frågor om förslagen, säger Lallon.

Frågorna handlade bland annat om >>

White arktiekter vill åter skapa fasaderna så som de såg ut när husen byggdes 1967–72. (Överst till vänster.)

Arkitekturkompaniets förslag har balkongsidor av tonat glas och går i ljusa färger. (Överst till höger.)

QPG vill bryta upp de raka linjerna med hjälp av olika färgfält. Balkongfronter av opalglas. (Till vänster.)

▷ hur ofta man skulle behöva rengöra balkongsidorna av glas, hur inglasade balkonger kunde anpassas till förslagen och vilka färger fasad och balkonger egentligen hade när området var nytt 1972. Mötet kunde också avslutas i rimlig tid, efter cirka två timmar.

346 gav sin röst

Slutdatum för inlämning av enkäten var från början 8 december men förlängdes sedan till 12 december. Anledningen var att styrelsen hade förhoppningar om en högre svarsfrekvens. En del gav sitt svar via hemsidan, andra i pappersform direkt till kontoret. Genom den kod som alla röstande skulle uppge kunde förvaltningen kontrollera att

ingen röstat mer än en gång.

Det maximala antalet röster var 1 028. Av dessa röstade alltså 346, vilket är 34 procent av de röstberättigade.

– Syftet med att ha en medlemsenkät var just att få fler medlemmar engagerade och delaktiga i beslutet, så att det skulle bli väl förankrat, säger Kjell.

Som jämförelse kan man ta fasadbeslutet i våras då 210 medlemmar röstade igenom förslaget om att fasaderna skulle målas om.

Förändringar kan ske

Enkätens syfte var att medlemmarna skall bestämma vilken inriktning, när det gäller färgsättning och utformning av fasader, entréer och balkonger, som

styrelse och förvaltning skall gå vidare med. Detta innebär inte att den slutliga utformningen kommer att bli exakt som det vinnande förslaget.

– Vi måste titta på vad förslaget innebär sett till ekonomi, skötsel, teknik och miljöpåverkan med mera innan vi vet hur det slutligen kommer att se ut, säger Kjell.

Särskilt balkongfronter och entrépartier kommer att fordra en mer djuplodande analys och diskussion med tekniker och arkitekter.

Inglasning enskild egendom

Inglasade balkonger kräver en särskild hantering, påpekar Kjell. Den inglasning som är gjord är medlemmens

Krook & Tjäders förslag går i milda kulörer mot älvsidan och vill bevara balkongutmyckningarna från 1980-talet.

KUB Arkitekter målar området i svart och vitt med balkonginteriörer i sex valfria kulörer.

egendom, vilket innebär att det är den enskilde medlemmen som får stå för de kostnader som nedmontering, förvaring och eventuell återmontering av inglasningen, kommer att innebära. Tanken är sedan att göra en gemensam upphandling av ny inglasning av balkonger, som både de som redan har inglasad balkong och övriga medlemmar, kommer att erbjudas.

Medlemmen får bestämma

– Målsättningen är att göra en så bra upphandling att kostnaden för en ny inglasning inte skall vara särskilt mycket högre än återmontering av den gamla, vilket också skulle göra att inglasningarna i området kommer att

bli mer enhetliga, säger Lallon.

Målsättningen är dock att medlemmen själv får bestämma vilket alternativ hon eller han vill välja.

Det finns också inglasningar, till exempel på hörnbalkongerna mot älven, som saknar bygglov och inte är godkända av stadsbyggnadskontoret, och hur det blir med dessa framöver är oklart.

Byggnadsnämnden bestämmer

Förutom nämnda eventuella förändringar, av det vinnande förslaget, av tekniska eller andra skäl, vill också kommunens tjänstemän och politiker ha ett ord med i laget.

– Det kan komma att bli föränd-

ringar under bygglovsprocessen, säger Kjell.

Även om de fem arkitektkontoren har visat upp förslagen hos Stadsbyggnadskontoret har de inte granskats ordentligt, vilket sker först efter ansökan om bygglov. Det är inte bara för oss som bor här som det är viktigt hur våra hus kommer att se ut de närmaste 20-30 åren. Sedan tjänstemännen sagt sitt tas det slutgiltiga beslutet av byggnadsnämnden. .

BJÖRN OHLSSON

Det nya cykelhuset lyser upp på Klingners plats. Foto: Sten Zackrisson

Gårdsombuden diskuterade gårdarnas angelägenheter

När gårdsombuden träffades för det årliga höstmötet var det verkligen höst. Löven fortsätter att singla ner från träden och lägga sig i drivor på marken men ännu är inte träd och buskar helt kala. Kylan sitter i även dagtid trots att solen tittar fram.

Utställningen om färgsättning av fasaderna mötte gårdsombuden när de kom till Lilla salen i Masthuggets hus, måndagen den 25 oktober. Ungefär hälften av dem som var kallade kom till mötet, cirka 20 personer. Vi delades upp i grupper med en gårdsombudsansvarig från styrelsen i varje grupp.

Demokratisk länk

Bimbi Dahne Widerberg från styrelsen tog hand om välkomsthälsningen och

inbjöd oss att börja med kaffe och fralla. När det var avklarat fortsatte hon med ett kort anförande. Hon betonade att gårdsombuden är den demokratiska länken mellan de boende och styrelse/förvaltning. På förvaltningskontoret är det Lars Ohlsson som tar hand om frågor som gäller gårdarna. Från styrelsens sida är det fem personer med gårdsombudsansvar för var sitt område.

Fem områden

Varje område består av flera gårdar. De olika områden och styrelserepresentanterna för dessa är:

- **Område 1**, Mattssonsliden, Bimbi Dahne Widerberg
- **Område 2**, Klamparegatan och Rangströmsliden, Mattias Fransson
- **Område 3**, Skepparegången, Lars-

Olof Eckerström

- **Område 4**, Fyrmästaregången och Masthuggsliden, Ingvar Ericson
- **Område 5**, Klostergången och Vaktmästaregången, P O Sporrang

Spontana aktioner

Lars Ohlsson gav oss lite historik om hur systemet med gårdsombud började. Det är egentligen sprunget ur spontana aktioner från boende som ville försköna och förbättra sina gårdar. Mest handlade det om växtligheten, men det kunde även gälla andra saker. Det som inte sköttes av fastighetsskötarna fick man väl ta i egna händer resonerade de.

När så Brf Masthugget bildades efter att lägenheterna hade hyrts ut som hyresrätter i fem år gjorde man försök med att ha gårdsombud på varje gård

och på den vägen är det. Gårdsombudens roll har med tiden fått en fastare form, med fastslagna riktlinjer.

Gårdsombudens roll

Riktlinjerna för gårdsombuden är tänkta som ett stöd för gårdsombuden, men kan vara nyttiga för alla boende att känna till. Det skadar inte att upprepa de sju punkterna som ingår i gårdsombudens roll:

- att förmedla viss information mellan styrelse/förvaltning och de boende på den egna gården.
- att ansvara för att gårdsarbetet med trädgård och städning kommer till stånd höst och vår.
- att ansvara för att gårdsmöten hålls vid behov.
- att till styrelse/förvaltning framföra gemensamma önskemål avseende den egna gården.
- att ansvara för anskaffande av växtmaterial och redskap.
- att medverka vid gårdsvandringar tillsammans med föreningens trädgårdsmästare.
- att välkomna nyinflyttade med blomma (ersätts av föreningen mot kvitto).

Inte så betungande

Det är många som tror att det är betungande att vara gårdsombud och de vill därför inte ställa upp. Men ärligt talat, synar man de sju punkterna så är det inte särskilt betungande. Är man några stycken som samarbetar bra blir uppdraget både intressant och givande.

Det bästa är om man kan få en person från varje uppgång att vara gårdsombud. Oftast har man hum om vilka som bor i samma uppgång och då är det lättare att framföra idéer eller synpunkter till sitt trappombud som tillsammans med övriga gårdsombud tar det vidare till Lars Ohlsson för behandling.

Gruppvisa förslag

Gårdsombudsansvariga från styrelsen samlade representanter från de gårdar de har hand om och satte sig ner och diskuterade frågor och förslag. I slutet av mötet fick vi en kort summering från varje grupp om vad som avhandlats under kvällen.

Det kunde vara allt ifrån cykelställ till trygghetsvandring. Här är några

exempel på frågor som styrelsens gårdsombudsansvariga fick med sig för att se till att de hamnar på rätt bord. En del frågor kan lösas av förvaltningskontoret medan andra behöver dryftas i styrelsen.

- Inbrott i garagen på Andra Långgatan och skumma typer som stryker omkring och skrämmer folk. Kan övervakningskameror hjälpa? Bättre belysning vid Johannes Kyrkogång är önskvärd.
- Hissen till/från Masthuggstorget, vår ständiga följetong. Smuts, klotter och skadegörelse förekommer ofta. Vår personal skall kolla hissen varje morgon och vidta åtgärder om så behövs.
- Klotter skall anmälas till Lars Ohlsson. Ambitionen är att avlägsna klotter fortast möjligt, men vintertid kan det föreligga hinder om temperaturen är för låg. Minst fem plusgrader bör det vara.

Cykelrensning

Tidigare i höst när det gjordes en stor utrensning av skrotcyklar, visade det sig att en del cyklar som inte var märkta var i bra skick. Det har gått ut meddelande om detta till hushållen. Den som saknar sin cykel kan kontakta förvaltningen. Cyklarna förvaras på ett ställe i minst ett halvår innan de går vidare till skroten.

I samband med detta framkom en idé från en av grupperna om att hålla en "cykelmarknad" för områdets invånare innan cyklarna skickas iväg. Återstår att se om detta kan bli verklighet. Från förvaltningens sida finns inget intresse att organisera en sådan marknad då det skulle ta för mycket tid och personalresurser i anspråk.

INGA SANDBERG

Klurig pubafton med Quiz

Ett 40-tal Masthuggsbor sökte sig till Kulturföreningens Quiz fredag kväll den 29 oktober. Yngst i publiken var Linus, 8 månader. Ute var det mörkt, regnigt och blåsig. Inne i Masthuggets hus lyste ljus på bordet och i baren.

Från podiet värmde oss två unga musiker från Musikhögskolan, Kerstin med sång och Patrik med gitarrackkompanjering.

Det här är vårt första framträdande utanför skolan, avslöjade de båda blivande musiklärarna. Ingen premiärnervositet märktes dock.

Petra Kåks skötte pratet med bravur. Det var också hon som även denna gång satt ihop musiken och de tolv låtarna med tre frågor till varje sång: artist, sångens titel och en tredje kategori till exempel årtal.

Malmsjö och Mandio Diao

"Min bästa tid är nu" med Jan Malm-sjö, "Sweet Home Alabama", Fred Åkerströms "Jag ger dig min morgon". "Hotel California" och Monica Zetterlunds "Att angöra en brygga" fanns med liksom gruppen Mando Diao.

Vi satt i grupper om 3-4 personer i blandade åldrar. Som vanligt känner man igen musiken, men att kunna precisera artist och titel är en helt annan sak.

Åldern avgjorde

Flera grupper hade fått ihop över 25 poäng av 30 möjliga. För att utse segrare behövdes en utslagsfråga:

- Vilken är den sammanlagda åldern på musikerna Kerstin och Patrik samt quiz-kvinnan Petra och före detta ordförande Peter?

Vinnande gäng belönades med en flaska vin.

Som vanligt fanns det något att äta och något att dricka. Vi ser fram mot nästa pubkväll med Petras Quiz

BIRGITTA EDGREN

Våra hus må vara relativt nya, men att det gått en tid sedan de byggdes framgår tydligt av de instruktioner som mötte de första som flyttade in i lägenheterna. T v ett råd som står sig och på sidan t h en instruktion som satt, eller fortfarande sitter, på insidan av garderobskåpen.

Praktiska tips i lägenheten

Instruktionslappar fastklitrade på garderobsdörrar och köksskåp är en liten nostalgitripp. Om man inte redan för länge sedan bytt ut hela sin köks- och/eller garderobsinredning.

”Välkommen till er nya lägenhet. Nu har ni en intressant sysselsättning framför er: att inreda alla nya skåp och garderober. Det är BPA Värmbolsindustrierna i Katrineholm som har levererat dem. Och här får ni några tips och anvisningar som underlättar ert inredningsarbete. Läs först, fundera sen. Och inred era nya skåp och garderober på just det sätt som passar er bäst. Lycka till!”

Praktisk information

Lapparna är pedagogiska med ritningar och handledning och mycket praktisk information. Här nedan finns utmärkta råd, särskilt att inte torka plasten för att den blir statisk och drar till sig damm:

Så här gör ni rent

Använd endast syntetiska rengöringsmedel – skurpulver o.d. kan repa. Efterskölj med vatten och ren trasa. Låt plastytor självtorka. Torrar ni torrt blir plasten statisk och drar lättare till sig smuts. Fettfläckar kan ni förbehandla med varnolen e.d.

Farliga material

Förresten vad är varnolen, det går väl att ”googla” fram? Jo, en snabb titt pekar på att det var nåt giftigt, ett lösningsmedel. Eternit (fiberce-mentskiva) och radon ansågs heller inte vara farliga på 1960-talet, men 1976 lades Sveriges enda tillverkning av eternit i Lomma ned. Eternit är en asbestcementplatta som redan 1907 framställdes av Lomma Skandinaviska Eternitfabriken och namnet kommer från det latinska aethernum som betyder evighet. Förbudet mot eternit kom i kraft 1982.

Blöt rengöring

En annan lapp understryker vikten av blöt rengöring:

Till busmor

Denna plastprodukt rengöres lätt med en fuktad torkduk - aldrig torr. Vid behov, använd syntetiska tvättmedel – ej repande medel som t.ex. skurpulver. PERSTORP AB – Perstorp.

Perstorp var mest är känd för sin perstorpsplatta som gjordes under 1950-talet av Skånska Attiksfabriken. Pappersark dränktes i fenolharts, pressades under hårt tryck och lackades.

Flera andra ”evighetsalternativ” testades även för byggmarknaden, till exempel den brännlackerade fasadplattan, men eftersom den innehöll asbest blev den utesluten ur senare tiders byggproduktion. De ersattes av andra fiberplattor, utan asbest.

Gratis resa

De som ständigt förnyar går kanske miste om en och annan nostalgitripp av det här slaget; där upptäckten av något otidsenligt kan vara en resa i tiden, och en billig sådan – inga spenderade pengar på ny inredning och en gratis resa i fantasins värld!

SANJA PETER

17 vandrade för tryggare område

Onsdagen den 10 november kunde man se en grupp människor vandra runt i området. Det var den årliga trygghetsvandringen som ägde rum.

Vandringen utgick från Masthuggets hus under ledning av Lars Ohlsson. En kort stund trodde vi som samlats utanför entrén till Masthuggets hus att det var något missförstånd eftersom Lars inte var på plats, men så dök han upp. Han hade fått rycka ut akut till Mattssonsliden som plötsligt råkat ut för strömavbrott orsakat av asbestsanerare.

Genomgång först

Innan promenaden samlades vi i personalmatsalen för genomgång av upplägget. Lars delade ut en karta över området där rutten var inritad. Om vi hade idéer om förbättringar eller kände till platser där säkerheten behöver förbättras bad han oss framföra detta.

När genomgången var klar och kaffet uppdruckat gick hela gruppen, fem herrar och tolv damer, ut på Klingners plats och fortsatte mot Masthuggslidens gård.

Där kom första noteringen. Platsen med cypresserna, mellan nr 22 och trappan, är väldigt mörk. Där behövs belysning. En annan iakttagelse när vi stod där var att det är svårt att se konturerna på trapporna. En markering med vit färg eller reflex på första och sista trappsteget i varje avsats kan råda bot på det.

Bländande belysning

Vandringen fortsatte vidare fram till Nybygget ner till Rangströmsliden där vi passerade på baksidan och kom till Klamparegatans övre gård. Den lilla bollplanen på garagetaket skall belysas med en rörelsesensorstyrd lampa, men denna fungerade inte för tillfället.

På Klamparegatans nedre gård är belysningen i cykelskjulet bländande. Den behöver vändas så att den riktas neråt utan att blända.

Nästa anhalt var på Skepparegången 10-18 där kastanjen mitt på gården har försetts med små lampor som skall belysa trädkronan. En luftledning och en grå dosa på trädstammen är inte heller till belåtenhet. Felet med lamporna

är att de inte förmår kasta skenet upp i trädkronan så som det är tänkt. Hela installationen kan lika gärna tas bort.

Skumt vid hörnet

Vi stannade till vid hörnet nedanför dagiset där mattpiskställningen står. Där är det riktigt skumt. Någon form av belysning behövs.

Vi vände bort från hörnet och gick vidare till Hobergs trappor ner mot Mattssonsliden. Någon påpekade att det saknas handräcke på trappan från Skepparegången ner mot Hobergs trappor. Konstigt att ingen anmärkte på trappstegen i Hobergs trappor. Där får man gå med största försiktighet för att inte snubbla.

Väl nere på Mattssonslidens första gård noterades att belysningen på gården kunde kompletteras med lampor på den låga muren. Det skulle ge bättre ljus på lekytan. Framme vid gården Mattssonsliden 18-28 behövs en belysningsstolpe i västra hörnet av gården, mitt emot trapporna upp till Skepparegången samt markbelysning av träd vid nr 20. Även på denna gård

Trygghetsvandringar ska helst ske under de mörka timmarna. Belysning spelar stor roll för tryggheten i ett område.

skall belysningen inne i cykelskjulet vändas så att den inte bländar.

Nivåskillnader

Nere på Masthuggsterrassen konstaterades att vissa nivåskillnader utgör risk för snubblande. En färgmarkering så att man ser gränsen eller blockering med stenbumlingar kan hindra att man trampar fel.

En annan iakttagelse när det gäller säkerheten vid trapporna mellan terrassen och stråket (Masthuggsliden) är att rododendronbuskarna inte får växa sig så höga att man inte ser vad som är bakom.

Mer belysning

Vi gick till Johannes Kyrkogång via Masthuggsterrassen. Där var det många som tyckte att det är alldeles för mörkt och att belysningen behöver förbättras. Det samma gäller Mattssonsliden i slänten upp mot Kjellmansgatan. Paradoxalt nog är det sommartid som det upplevs som mörkast för då är träden lövade och lampornas ljus dränks i grönskan. En glesning av trädskronorna

och/eller fler belysningspunkter skulle göra susen.

Det är samma problem på besöksparkeringen vid Skepparegången/Kjellmansgatan. Träden hindrar ljuset från de höga belysningsstolparna att nå ner till marken. Parkeringsplatsen står visserligen utanför föreningens ansvarsområde men träden är våra.

Stark belysning

Nu var vi åter inne i området och inne på gården Skepparegången 2-8. Där är belysningen i rampen över entrédörarna så stark att man upplever partierna mellan entréerna som mörka. Förslag att sätta belysning på den låga muren med de upphöjda rabatterna närmast huset. Armaturen får i så fall utformas så att det inte är risk att den dras ner av transportbilar som passerar.

Trappan från Skepparegången och gångstigen över berget till Fyrmästaregången är en smidig genväg till Klingners plats och vidare till Fjällgatan. En del upplever gångstigen som för smal, belysningen från pollarna för svag och planteringen mellan gångstig och hus

för tät. De som bebor lägenheterna i markhöjd med fönster mot gångstigen vill nog gärna ha en barriär för att slippa insyn. Breddning av gångstigen med belysningspollar på båda sidor vore kanske en lösning.

Ljustolpe påbackad

Fyrmästaregången var inte riktigt representativ denna kväll eftersom den var delvis mörklagd efter att en ljustolpe vid fotbollsplan blivit påbackad av en bil och därmed släckt övriga utebelysningar i samma slinga. Vanligtvis är där rätt gott om ljus.

De två sista gårdarna som vi stannade till vid var Vaktmästaregången och Klostergången. Där har redan gjorts en del förbättringar initierat av tidigare trygghetsvandringar. Dock kom ett förslag om bättre belysning i mitten på Klostergångens gård.

INGA SANDBERG

Årets höst

tsalong!

Som vanligt var det många som deltog i vår höstsalong. Här bjuder vi på ett litet smakprov.

Överst till vänster: Kristus Pantokrator av Inger Karlström Munther.

Nederst till vänster: Brita Bahlenberg tittar på ikoner av Inger Karlström Munther.

Överst i mitten: Verk av Anders Lundmark.

Nere i mitten: Glaskonst av Karin Lanman.

Överst till höger: ett verk av Jan Bahlenberg

Nederst till höger: Magnus Axelsson framför sina bloggbilder.

Åter- vinnning! PLAST

Att det är viktigt med återvinning vet de flesta och 9 av 10 invånare källsorterar förpackningar och tidningar, mer eller mindre. Trots informationen om hur och varför man skall källsortera dyker det ofta upp frågor. Hur gör man med chipspåsen och kaviartuben? Varför får man inte källsortera annat än förpackningar? Och vad händer egentligen med allt man sorterat ut och tagit med till återvinningsrummet? Är det verkligen värt besväret? Är det inte bättre att bränna upp alltihop?

Masthuggsnytt tänker göra en djupdykning i källsorteringskärlen för att ta reda på vart allt tar vägen och vad man bör tänka på när man källsorterar. För när man ändå gör sig mödan att sortera och bära ut kassar med konservburkar, glasflaskor, tomma mjölkpaket, shampoflaskor och en massa annat, kan det vara värt att veta hur man skall göra för att återvinningen skall bli så effektiv och bra som den kan bli. Så att resultatet i slutänden blir så bra för miljön som möjligt. I detta nummer tar vi oss an plasten.

Återvinning av plast minskar koldioxidutsläppen

Nästan all plast som tillverkas kommer från råolja eller naturgas. Oljan raffinerar i olika kvaliteter, och en av dem, nafta, går vidare till en krackningsanläggning där olika ämnen för plastråvara bildas. I Stenungsund ligger en av världens modernaste petrokemiska anläggning för krackning och tillverkning av råvaror till plastindustrin. 80-90 procent av produktionen går på export. Plast har sedan efterkrigstiden blivit en oundgänglig och allt större del av vårt vardagsliv, och därmed en allt större del av vårt avfall.

Plast har stort energiinnehåll, lika stort som olja, och kan alltså eldas upp för att bli fjärrvärme och el, till exempel i Sävenäs sopförbränningsanlägg-

ning här i Göteborg. Men ännu bättre är att återvinna plasten och göra nya produkter, innan den till slut eldas upp.

Varje kilo återvunnen plast minskar utsläppen av koldioxid med 2 kilo, jämfört med att framställa ny plast, och plasten kan återvinnas upp till sju gånger innan materialet är utslitet och måste gå till förbränning. Ju fler gånger den återvinns desto bättre för miljön.

Trots att mycket av plasten körs långa vägar, till Värnamo eller till norra Tyskland, är det en vinst för miljön. Det har livscykelanalyser gjorda av Naturvårdsverket visat, uppger Peter Ingvarsson, på Förpacknings- och tidsningsinsamlingen, FTI.

En utredning, SOU 2001:102, konstaterade att återvinning av förpackningar är miljömässigt bra, eftersom man sparar både energi och material, trots att återvinningen kräver extra transporter.

– Målet är ju att vi skall producera så lite avfall som möjligt, och därför skall vi både tänka oss för när vi handlar, och källsortera och återvinna så mycket som möjligt av det vi slänger, säger Stefan Karlsson, på det kommunala Kretsloppskontoret i Göteborg.

BJÖRN OHLSSON

Vad händer med min ketchupflaska?

När man kramat ur den sista ketchupen ur flaskan, sköljt ur den med kallt vatten, och lagt den i behållaren för plastförpackningar i ett av våra återvinningsrum börjar den snart sin långa resa, till Småland och kanske sedan till Holland.

Ungefär en gång i veckan kommer det kommunala renhållingsbolaget, Renova, och hämtar det källsorterade materialet hos oss. Renova har fått i uppdrag att sköta insamlingsarbetet i Göteborg av företaget Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI), som ser till att insamling och återvinning av förpackningar och tidningar fungerar i Sverige.

– För det mesta är det en så kallad tvåfacksbil som hämtar, berättar Kerstin Eksell på Renova. Oftast är det hushållsplast i det ena facket och metallförpackningar i det andra.

Mellanlager i Skräppekärr

När facken är fulla körs bilen till Skräppekärr på Marieholmsgatan där man lastar av. Ketchupflaskan hamnar då i en jättehög av olika plastförpackningar och annan plast, ett mellanlager, som finns i ett stort tält. Där får flaskan ligga tills den får följa med någon av de två lastbilar med släp som fullastade med cirka tio ton plast lämnar Göteborg med destination Lanna

utanför Värnamo i Småland, där Sveriges enda anläggning för sortering av plastförpackningar ligger. FTI har även avtal med en anläggning i norra Tyskland, dit plasten från Stockholmsområdet skickas.

Nybyggd anläggning

Swerec heter företaget som sköter sorteringen. Det har funnits i Lanna sedan 1992. Efter en brand i juni 2009 som ödelade stora delar av fabriken skedde en snabb uppbyggnad så att det nu är Europas modernaste anläggning för plaståtervinning. Här arbetar 43 personer.

Varje dag lämnar 8-10 långtradare sin last av plast vid anläggningen, de flesta har komprimerat den och då kan bilarna ta 20 ton plast i stället för 10.

Sorteringen sköts sedan helt automatiskt, även om det också finns en manuell kvalitetskontroll, berättar Jesper Sundhall, sällare på Swerec.

Mjukplast sugs bort

Först används en påsöppnare för att riva upp de plastpåsar som en del människor packat sina plastförpackningar i. Ett såll skiljer ut merparten av hårdplasten, medan den mjuka plasten sugas upp med en så kallad foliesug.

Den mjuka plasten delas sedan upp manuellt i färgad och transparent plast. Plasten balas och säljs vidare till plast-

industrin, varav en hel del finns i närheten i Småland. Den transparenta ger bäst betalt, eftersom den kan användas och färgas hur som helst. Mycket av den färgade plasten blir till sopsäckar och kabelskydd.

Tre sorters hårdplast

Den hårda plasten delas upp i tre olika sorter med hjälp av infrarött ljus. På så sätt skiljs ketchupflaskan, som är gjord av polypropen, från shampoflaskan, som är gjord av polyeten, och från diskmedelsflaskan, som är gjord av PET. Fast materialen verkar så lika när man tittar och känner på förpackningarna, så är det tre helt olika plastsorter. Efter sorteringen sker en manuell kvalitetskontroll.

Hårdplasten samlas upp i containrar, trycks ihop och balas. Det mesta av polypropen-plasten går för närvarande till Holland för tvättning och tillverkning av pellets som sedan används för produktion av blomkrukor, varav en del säkert kommer åter till Sverige med krukväxter i. Vi lever ju i ett transportsamhälle. Ett ton hårdplast kan bli 84 000 nya blomkrukor.

– Denna transport har pågått sedan branden 2009, berättar Jesper Sundhall.

– Vi håller på att bygga en tvättanläggning, kvarnar har vi redan, som beräknas vara klar i vår. Då slipper vi >>

»» Vad händer med min ketchupflaska? forts

skicka ner plasten till Holland.

Av polypropen kan man också göra annat än blomkrukor, till exempel golvplattor.

Polyeten-plasten används till att tillverka soptunnor, kompostanläggningar och dunkar med mera, medan PET-plasten blir kläder och nya förpackningar.

Resterna till förbränning

Vi källsorterar gör ju inte alltid rätt, utan en hel del saker hamnar i plaståtervinningen som inte borde hamna där, till exempel dammsugar slangar, leksaker, blöjor och cd-fordral. All plast som består av flera plastsorter eller som maskinerna inte kan känna igen sorteras ut och går till förbränning i cementfabriken i Slite på Gotland, som förbrukar mycket energi.

För närvarande kan 70 procent av den plast som kommer till Lanna, mätt som vikt, återvinnas till ny plast, medan 30 procent sorteras ut till förbränning. Ju bättre vi sorterar desto högre

kan procentsiffran för återvinning bli. Genom att tillverka ny plast av återvunnen plast kan man i vissa fall spara 75 procent av energin som går åt i processen.

Videoband det värsta

Felsortering är annars inget stort bekymmer för sorteringsansläggningsfunktion, enligt Jesper. Det är bara en sak som ställer till stora problem, videobanden, de gamla VHS-kassetterna som folk nu slänger i massor när DVD:n ha tagit över. Förutom plasthöljet innehåller kassetten cirka 400 meter videoband som gör att maskinerna stoppas igen. Videoband skall man alltså absolut inte slänga i kärlet för plastförpackningar, utan bland de vanliga hushållssoporna. I kärlet för plastförpackningar skall bara läggas just förpackningar av plast, och varför förklarar vi här nedan.

BJÖRN OHLSSON

Förpackningstillverkarna betalar

Insamlingen av plasten, och de andra materialen som vi lägger i återvinningskärlen, går inte ihop ekonomiskt utan kostar pengar. Den kostnaden betalas av förpackningsproducenterna och i slutändan av oss konsumenter som köper förpackningarna med sitt innehåll. För en mjölkpaket kan det handla om två öre.

Det är huvudskälet till att man bara får lägga förpackningar och inte annan plast i återvinningskärlen.

Ett annat skäl är att föremål som inte är förpackningar ofta kan bestå av flera sorters plast, och därför inte kan sorteras ut som användbara plastsorter i anläggningen i Lanna, utan får gå till förbränning. Och då kan det ju lika gärna brännas i Sävenäs här i Göteborg, tillsammans med övriga sopor.

Återvinningen bygger på lagen om

producentansvar, vilken bygger på principen att den som tillför samhället en förorening, i det här fallet plast, skall ta ansvar för att ta hand om den när den kastas. Förutom förpackningar och tidningar gäller producentansvaret också däck, bilar, batterier, samt elektriska och elektroniska artiklar inklusive glödlampor.

– Vi är bland de bästa i världen på återvinning, framhåller Peter Ingvarsson på FTI.

BJÖRN OHLSSON

Efter sorteringen packas plasten i stora balar. Foto här Swerec, frilagda bilder på övriga sidor FTI

Tips till plaståtervinnaren

- Skölj förpackningarna med lite vatten och låt dem rinna av.
- Skruva av korken på mjölk-, fil- och juiceförpackningarna och lägg den i kärlet för plastförpackningar. Resten av förpackningen skall läggas kärlet för papp och kartong, även om en del är gjord av plast.
- Skruva av lock och korkar på flaskor och burkar innan du slänger dem. De kan bestå av olika sorters plast.
- Lägg alla plastförpackningar lösa i behållarna, inte i ihopknutna påsar vilket försvårar sorteringen.
- Chipspåsen är en plastförpackning, om den vecklar ut sig när man kramat ihop den. Även medicinkartan är en plastförpackning, trots sitt tunna aluminiumskikt.
- Lägg bara plastförpackningar i kärlet för plast, det underlättar och minskar kostnaderna för återvinningen.
- Både förpackningar av mjuk och hård plast, samt frigolit, exempelvis kötttråg, skall sorteras som plastförpackning.
- Exempel på saker som inte är förpackningar utan som skall slängas bland restsoporna är: diskborstar, tandborstar, CD-skivor och fordral, plastmappar, engångsrakhyvlar, plastleksaker och videoband.
- Är du osäker vad som skall respektive inte skall läggas i plaståtervinningen, läs på kärlet, där finns information.
- Vill du veta mer om återvinning? Besök någon av följande hemsidor: www.renova.se, www.ftiab.se, www.swerec.se, www.goteborg.se (Bygga & bo).
- I Brf Masthugget finns nio återvinningsrum och ett miljörum, se www.brfmsthugget.se eller i din informationspärm.

Aktiviteter i området

Tårtävling

Varje år är det tårtbakingstävling inklusive uppätning, på Mattsonsleden 2-6.

FOTO: ANDERS
OCKLIND

Annika Stigland (längst t v) var en av tårtbakarna och Kristina Ros (längst t h) bidrog med en halv fotboll.

Lyckad loppmarknad

Lördagen den 23 oktober ägde höstens loppmarknad rum. Stora salen i Masthuggets hus var fullbokad och en god stämning rådde.

För många är detta ett bra sätt att röja hemma och samtidigt få en liten inkomst. Någon kanske gör ett bra fynd och går hem nöjd och belåten. Många trevliga samtal hörs och en del prylar kanske har en intressant historia som gör att köparen slår till direkt.

Ett intressant inslag var försäljningen av gamla vykort. Många är intresserade av att se hur Göteborg såg ut förr. Även andra motiv fanns att beskåda. Glas, porslin och leksaker var de föremål som hade bäst omsättning.

– Jag blev nästan av med min halmbock, sa Jan Bahlenberg.

Den presumtiva köparen var en kvinna från Frankrike. Hon insåg att den skulle bli svår att ta med sig på flyget, så den fick åka ner i källaren igen till nästa loppmarknad.

Det verkar som loppmarknaden var lyckad. Så det blir nog en fortsättning.

TEXT OCH FOTO: STEN ZACKRISSON

Ingvar Andersson t v och Jan Bahlenberg diskuterar fynden.

Eva Dahlstrand t v och Katarina Huss var också på plats bland borden.

Mest av allt uppskattas tårttävlingen av alla barn som skar sig igenom bidragen.

Frihet eller valfrihet? Det är frågan

Frihet eller valfrihet? var temat för höstens första kulturkväll den 7 september i Masthuggets hus

Talare var Bengt Göransson före detta socialdemokratisk minister i de regeringar som leddes av Olof Palme och Ingvar Carlsson åren 1982–91. Idag innehar han gästprofessuren till Torgny Segerstedts minne vid Göteborgs universitet

Bengt Göransson är en folkbildare och kulturdebattör full av vitalitet trots sina 78 år. Under en timme stod han och delgav oss sina tankar om demokrati och om de stora framtidsfrågorna: den ekonomiska bubblan, kommande energibrist och vår livsstil. Dessa ämnen saknas i den politiska debatten i dag, hävdar han.

I våras gav Bengt Göransson ut boken "Tankar om politik". Hans anförande handlade om innehållet i boken.

– Vi vanliga människor har mycket makt idag, vi måste ta vara på den, vi har ett ansvar för det gemensamma.

Inte medborgare

Dagens politiker pratar inte om medborgare utan skattebetalare, menar han. Som sådana blir vi ett kollektiv av särintressen och kunder med ekonomiska rättigheter i samhällsbutiken. Dessa begrepp innebär ett tunnare samhälle.

Han anser också att demokratin är mer komplex än man tror. Den är trög och långsam. Inom demokratin är det viktigt att lära sig att förlora en omröstning, framhöll han. Majoriteten får ej förtrycka minoriteten. Den senare är aldrig så svag som man tror. Å andra sidan är majoriteten aldrig så stark som den tror.

Effektivitet ger misstag

Politik är en intellektuell process, först tankar och debatt, sedan beslut, menar Bengt Göransson.

"Politik är att vilja" uppmanade Olof Palme och satte igång tankeprocesser

hos medborgarna.

Politikens uppgift är att bygga samhället.

– De gamla statliga utredningarna tog lång tid på sig, många remissinstanser fick lämna synpunkter. Sedan kunde riksdagen fatta beslut om goda kompromisser.

I dag har makten flyttats från riksdag till regering, anser Bengt Göransson. Beslutsfattandet har effektiviserats och då kan det bli rejäla missar, som de nya reglerna för sjukförsäkringen, där enskilda kommer i kläm mellan paragraferna.

Frihet viktigare

Föredraget handlade om frihet och valfrihet. Bengt Göransson menar att frihet bara är möjlig i jämlika samhällen. Lyx och överflöd för vissa är inte frihet. Att välja till är också att välja bort. Frihet är därför viktigare än valfrihet.

Till sist uppmanades vi att fortsätta tänka efter och resonera med varandra, hemma, bland grannar och på jobbet. Så grundläggs värderingar i ett öppet samhälle.

BIRGITTA EDGREN

Vinnarna är inte glömda

I förra numret av Masthuggsnytt publicerades fyra fina teckningar i den skriv- och teckningstävling för barn och ungdomar vi har haft under året. I slutet av artikeln lovade vi att vinnarna skulle kontaktas i slutet av september.

Detta har dock inte blivit gjort, vilket vi verkligen beklagar. Vinnarna är dock inte glömda utan kommer att få sitt pris i början av 2011.

Förvaltningen informerar

Förvaltningschef
Kjell Johanssons
syn på saken

Fasadrenoveringen

Föreningens medlemmar har erhållit information om de fem färgsättningsförslag som tagits fram. Förslagen har funnits tillgängliga på hemsidan och på utställning som varit öppen under dagtid och vid nio tillfällen under kvälls- eller helgtid. Den 16 november hade vi ett välbesökt informationsmöte där de fem arkitektkontoren informerade om sina förslag.

Medlemmarna skall via enkätsvar välja ut det förslag som föreningen kommer att arbeta vidare med. Information om utfallet av enkäten och det fortsatta arbetet med projektet kommer att delas ut till samtliga boende i föreningen. Läs mer om fasadrenoveringen på sidan 3-5.

Masthuggsterrassen

Masthuggsterrassen är ett område som är i stort behov av förändring. Medlemmar har vid flera föreningsstämmor yrkat på rivning av barackerna. Vi har under åren analyserat både ombyggnad av befintliga baracker och alternativa nyproduktioner. Enligt styrelsens och förvaltningens uppfattning är det bästa alternativet att ersätta de befintliga barackerna med ny produktion. I samband med nyproduktion kan vi passa på och förbättra brandvägar samt boendekvaliteten för våra studentbostäder på terrassen.

Olika typer av upplåtelseformer har varit föremål för utredning. Med produktion av bostäder tillför vi liv och rörelse under både dag- och kvällstid vilket bidrar positivt till att lyfta området. Bostadsrättsuppåtelse är föreningens kärnverksamhet. Byggnation av bostäder med bostadsrätt är det bästa alternativet för föreningen sett till ekonomi och risktagande.

Vi har undersökt möjligheterna till en produktion i två våningar för att erhålla en så god ekonomi och så attraktiva bostäder som möjligt. En mer begränsad produktion i två våningar eller produktion i ett plan har hela tiden funnits med som alternativ.

Som vi informerat om skulle en nyproduktion i två våningar medföra stora negativa effekterna för många boende på Mattssonsliden med inskränkningar av utsikt och

rymd. Styrelsen har därför beslutat att ge förvaltningen i uppdrag att gå vidare med nyproduktion i ett plan. Utsättning som visar höjd i framkant och markering av bakre gräns vid en sådan produktion har skett. De boende på Mattssonsliden 2-28 har fått möjlighet att komma in med synpunkter.

Garagerenovering

Garagen på Klamparegatan (del av), Fjällgatan, Repslagaregatan och Kjellmansgatan kommer att renoveras med start under januari månad 2011. Evakuering av bilar kommer huvudsakligen att ske till Andra Långgatan garage. Renoveringen omfattar betonglagning, beläggning av nya tät- och ytskikt på betongbjälklag samt målning av pelare, väggar och tak. Entreprenaden kommer att utföras av NCC Roads AB.

Hissombyggnad

Som vi tidigare informerat om kommer samtliga hissar att byggas om. Hissmaskiner, automatik och mätning av överviktslast byts ut. Innerdörrar i hissorgarna skall monteras. Entreprenaden utförs av Vinga Hiss AB. Tanken är att arbetena skall starta i slutet av januari månad 2011 med färdigställande under 2013. Under 2011 kommer enligt tidplanen hissarna på Andra Långgatan, Mattssonsliden, Klamparegatan och Rangströmsliden att byggas om. Vi återkommer med information till boende på dessa adresser under december månad. Information om vilka adresser som står på tur 2012 kommer att ges under september månad 2011. Förändringar i tidplanen kan av olika skäl komma att ske.

Ombyggnad av tvättstugor

Ombyggnaden av tvättstugan på Masthuggsliden 16 är klar. På Klostergången 7 pågår ombyggnad med planerat färdigställande under december. Under 2011 kommer tvättstugorna på Rangströmsliden 5, Masthuggsliden 18, Klostergången 1 samt Vaktmästaregången 7 att byggas om.

Nya lägenheter på Klamparegatan 13

Ombyggnaden av studentkorridoren på Klamparegatan 13 kommer att vara klar

under december. Vi har byggt 6 nya bostadslägenheter som skall upplåtas med bostadsrätt. Samtliga lägenheter är på 2 rum och kök med ytor mellan 59 och 66 kvm.

Cykelställ och markarbete på Klamparegatan

I samband med byggnation av nytt cykelställ på baksidan Klamparegatan 5-13 planeras även för markarbeten. Boende på Klamparegatan har erhållit information och fått möjlighet att komma in med synpunkter. Tanken är att delvis planera om ytan med nytt växtmaterial och nya plattsättningar.

Bredbands-tv (IPTV)

Quadracom är kommunikationsoperatör för vårt bredbandsnät. De ansvarar för den aktiva utrustningen i nätet och skall se till att våra hyresgäster och medlemmar erbjuds ett attraktivt utbud av tjänster inom Internet, bredbands-tv (IPTV) och IP-telefoni. Boxers leverans av bredbands-tv kommer från den 1 december att tas över av Kramnet. Befintliga kunder skall ha erhållit information. Serverado kan nu erbjuda bredbands-tv via vårt bredbandsnät. I Serverados utbud finns kanaler och paket från SVT, Viasat, IP Sweden, Canal+, Kramnet och Disatra. Dessutom finns hyrfilmer från bland annat SF Anytime. Gå in på bredbandsportalen via vår hemsida under www.brfmasthugget.se för mer information. För att kunna se bredbands-tv måste en digitalbox köpas. På Serverados hemsida anges olika boxalternativ.

Lokaler

Göteborgs Fria Tidning hyr sedan den 1 november en kontorslokal på Fjällgatan 21. Lokalen är på 187 kvm.

Tamarind spa har gått i konkurs. De hyrde en butikslokal på Andra Långgatan 46 med yta på 260 kvm.

Stämmobeslut

I nummer 4 av Masthuggsnytt brukar vi informera om handläggningen av de beslut som fattats på föreningsstämmor. Nedan framgår de beslut som vi har på vår agenda.

Ombyggnad av studentkorridorer (2002, 2008 och 2009)

Föreningens medlemmar har på tre föreningsstämmor beslutat att studentkorridorerna på Skepparegången 14, Klamparegatan 13 och Rangströmsliden 3 skall byggas om till bostadsrättslägenheter.

Skepparegången 14 är redan ombyggd, till 6 bostadsrättslägenheter. Ombyggnaden av studentrummen på Klamparegatan 13 till 6 nya bostadsrättslägenheter pågår och kommer att färdigställas 2010. Efter denna ombyggnad kvarstår 16 studentrum på Rangströmsliden 3.

Ramavtal för underhållsarbeten (2007)

Föreningen har ännu inte tecknat ramavtal med möjlighet för medlemmar att beställa arbeten.

Provanläggning torrkonservering (2008)

Smedlunds miljösystem har lovat att visa sitt nya alternativa system för torrkonservering av komposterbart avfall. Styrelsen har tagit beslut om att utvärdera detta system före beslut om beställning och provinstallation av komposthus.

Förbättring av skalskydd till källarföråd (2008)

Inventering har skett och förbättringar sker fortlöpande. Arbetet fortsätter 2011.

Belysningsprogram (2008)

Under 2010 har belysningen i området förbättrats i enlighet med det belysningsprogram som tagits fram.

Gästlägenhet/rum (2009)

Föreningsstämman beslutade om att iordningställa gästlägenhet/rum i området. Som framgår av budgeten för 2011 planeras för byggnation av två gästlägenheter på Masthuggsliden 1.

Ändring av stadgar (2010)

Föreningsstämman 2010 beslutade att bifalla styrelsens proposition med ändringar av föreningens stadgar. Ändring av stad-

garna skall fattas av två på varandra följande föreningsstämmor och minst 2/3 av de röstande på den senare stämman skall ställa sig bakom beslutet. Frågan kommer därför att lyftas på nytt till föreningsstämman den 28 april 2011.

Försäljning av studentlägenheter (2010)

Styrelsen har erhållit mandat från föreningsstämman att sälja 38 studentlägenheter på Mattssonsliden 2-6, 12-14, 20 och 26-30 med bostadsrätt. Inga försäljningar har ännu skett.

Gemensam upphandling av trefas (2010)

I samband med avslag på en motion om installation av matning med tre faser till de lägenheter som saknar detta lovade styrelsen att ta in pris på gemensam upphandling och uppgradering. Detta har ännu inte skett.

Konstgräs på fotbollsplan (2010)

Beslut har tagits om att lägga konstgräs på fotbollsplanen vid Klingners plats. Detta arbete planeras till våren 2011.

Öppettider vid jul, nyår och trettondedag jul

Kontors- och driftspersonalen är ledig halva torsdagen den 23 december och hela fredagen den 7 januari. Kontoret stänger kl. 11.00 den 23 december. Övriga vardagar är kontoret öppet som vanligt. Vi får be er att planera ärenden i god tid före helgerna. Vid akuta fel och brister när vi har stängt hänvisas i vanlig ordning till SOS Alarm på telefon 031-7031450.

Förvaltningen önskar alla medlemmar och hyresgäster en riktigt GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR.

Kjell Johansson
FÖRVALTNINGSCHEF

LÄGENHETSBYTE

4:a bytes mot 5:a eller 6:a

Vår tanke är att låta värdera bägge lägenheterna (av en eller flera oberoende besiktningsmän), byta lägenheter med varandra samt ge er som har större lägenhet mellanskillnaden direkt, utan inblandning av mäklare.

Finnes: vacker 4:a högst upp i huset på Masthuggsliden 16, månadsavgift 4 755 kr/mån, 95 kvm. Lägenheten totalrenoverades 2005 med ny utrustning i kök från Myresjö, ny glaskeramikhäll, kyl/frys, inbyggd varmluftsugn och mikro. Helkaklat badrum med tvättmaskin. Ekparkettgolv i samtliga rum utom barnsovrumsrummen (2 st) där det ligger laminatgolv. Genomgående ljusa färger på väggar, samtliga ytskikt i lägenheten (tak, dörrfoder, snickerier mm) målades om 2005. Stor balkong i syd-väst. Klädkammare. Gästtoalett. Fönster mot väster, söder och öster. Underbar utsikt från 2 av sovrumsrummen och vardagsrummet. Kök och större sovrumsrum har utgång till balkong.

Önskas: Större lägenhet i området!

Hör av er till: Lena Olsson Kristiansson: kristianssonlena@hotmail.com eller telefon 0707-871375 alternativt Fredrik Olsson: pudeldroska@gmail.com eller telefon 0702-51 42 60.

Bli språkvän! Prat-fadder!

Nyfiken på att möta våra nysvenskar? Mina vuxenstuderande som läser svenska dagligen känner sig mogna för att träna svenska språket med infödda. Välkommen till ABF vux på Odinskolan för besök och information eller hör av dig till Birgitta, telefon: 14 65 80 eller e-post: birgitta.edgren@abf.se

De här arbetar på Lavendel: Från vänster Laine Henriksson, akupunktör och massör. Åsa Sandberg, arbetsterapeut och psykoterapeut. Margareta Hansson, beteendevetare, certifierad coach och steg 1 utbildad i KBT.

Lavendel lindrar utan läkemedel

Lavendel kan ge lindring utan läkemedel. Men det är inte växten som avses, utan den verksamhet som bedrivs i lokalerna på Masthuggsterassen.

– Vi startade för åtta år sedan, berättar Åsa Sandberg, leg arbetsterapeut och leg psykoterapeut, som leder verksamheten.

Det står Lavendel Kognitiv Beteende Terapi på den lilla sandwich-skylden utanför den låsta dörren.

– Här har vi varit i fem år nu. Det började som ett samverkansprojekt mellan Försäkringskassan, Primärvården och åtta stadsdelar i västra Göteborg. Lavendel ägs numera av Göteborgs stad. Nu är vi fyra olika terapeuter som arbetar här.

– Lillemor Svensson, Brf Masthuggets före ordförande, var en av initiativtagarna till den här verksamheten, berättar Åsa Sandberg.

Rehabilitering

I början av 2000-talet ökade sjukskrivningarna av stressrelaterade orsaker. Det fanns ett behov av konkreta åtgärder.

– Lavendel kan ses som ett komplement till den vanliga företagshälsovården. Vi erbjuder en annan sorts rehabilitering, säger Åsa.

– För att bli frisk behövs inte alltid piller, utan annan hjälp till exempel massage, motion, akupunktur, stöd-samtal och terapi. Här i dessa lokaler bedriver vi allt detta.

– Det är bara anställda inom kommunen som får komma hit efter remiss från personalavdelningen eller närmaste chef.

Förhållningssätt

Åsa har grupper om 6-8 personer i KBT, kognitiv beteendeterapi. En form är mindfulness, som är en nygamal meditationsteknik.

– Det är ett konkret förhållningssätt till livet, där man får lära sig att hantera till exempel stress, kroniska smärttillstånd och depression.

– Jag börjar med ett kartläggnings-samtal för att se om detta är rätt insats för vederbörande. Den nio veckor långa behandlingen innefattar gruppträffar om två timmar en gång i veckan samt hemuppgifter. Därefter är det två uppföljningstillfällen med cirka en månads tid emellan.

Börja med kroppen

Gruppmötena innehåller både teori och praktik.

– Våra deltagare har också vid behov enskilda samtal med psykoterapeut, det finns även akupunktur och mas-

sage. Vid stresstillstånd är det bra att börja med kroppen. Man får lära sig en metod med konkreta verktyg för att bli medveten om och hantera sitt beteende.

Handledning

Åsa Sandberg berättar vidare att hon dessutom ger handledning på arbetsplatser i kommunen. Detta sker på uppdrag av arbetsgivaren.

– Jag börjar alltid med individuella samtal för att lyssna in medarbetarnas berättelser om arbetssituationen, och förväntningar på handledningen. Jag är tydlig med målet, vad vi förväntas uppnå och så gör vi upp en tidsplan, och antal gånger beror på olika faktorer.

Chefskurser

Ett annat uppdrag är handledning i grupp av chefer inom kommunen. Där handlar det också om förhållningssätt utifrån problematik, samt att få konkreta verktyg att hantera sin stress.

– Trygga chefer ger trygga arbetsplatser. Det innebär att om chefen är säker i sin yrkesroll, så bidrar detta positivt till stämningen och arbetslusten hos de anställda, säger Åsa.

BIRGITTA EDGREN

Masthuggets Hus

Klingers plats, tel 85 03 00

- Gympa med Korpen, mån, kl 18–19

Nya Masthuggets Kulturförening

ordförande Dan Ottermalm

tel 031-24 00 49, mobil 0708-12 21 18

dan.ottermalm@dano.se.

- ev Nyårsfirande fre 31 dec
- Viskväll Ole Moe och Dan Nerenius sjunger Björn Afzelius sånger och Kent
- Anderssons texter tis18/1
- Filmkväll med Jaques Tati's, "Min onkel" V8
- Pubkväll i mars
- ev Bokbyttardag ev Bokcirkel

Masthuggsteatern

www.masthuggsteatern.se

- I december repeterar vi vår kommande föreställning för vuxna: Tolvskillingsoperan av Bertold Brecht och Kurt Weill. Ett korrupt samhälle på gränsen till sönderfall, befolkat av gangstrar, tiggare, utslagna och prostituerade. Ingen skyr några medel i kampen för att överleva och behålla sin ställning i hierarkin. Premiär lör 5 mars 2011.

Teater AktÖr & vänner

Masthuggsterrassen 3, tel 40 98 62

www.aktor.se

- Aktör & Vänner är en scen och ett produktionskollektiv för egensinnig och nyfiken scenkonst. Du kan ta del av performance, dans, teater, poesi, musik och installationer.
- Återigen "The True Story of Bengt-Erik Olssons sista konsert" av och med David Bolander. Spelas i februari och mars.

Cinnober teater

Masthuggsterrassen 3, tel 12 88 98 e-post:

c.nordberg@cinnoberteater.com

- Ny teater med fast scen på terrassen. Spelar modern dramatik, nyskriven text med framtid. Talteater, musikedramatik och performance.

Kulturhuset Oceanen

vid Stigbergstorget, tel 12 16 81

www.oceanen.com info@oceanen.com

- Upplev något annorlunda, lär känna dans och musik från olika delar av världen i en genuint välkomnande och avslappnad miljö. Festlokalsuthyrning, kurser, workshops, nyuppdaterade konserter, seminarier och event. Kontinuerligt öppna drop-in-kurser

Masthuggs församling

församlingshemmet Repslagargården

Repslagargatan 5, tel 731 92 30

www.svenskakyrkan.se/masthugg

e-post: masthugg.forsamling@svenskakyrkan.se

Musik i Masthuggskyrkan:

- Annandag Jul i Folkton Musikkudstjänst för hela familjen sön 26 dec kl. 11
- Orgel på trekvart sön 6 feb kl 18.15
- Konsert, kören Nova sön 27 feb kl. 18
- Salvvadoransk folkmässa Masthuggskyrkans Kammarkör, Vågghalsarna, instrumentalister och solister sön 6 mars kl 11
- Live! barn och vuxna musicerar lör 12 mars kl 12

Tema-dagar

- Gudstjänst i kyrkan, lunch och föredrag i Repslagargården. Barnen kan vara på övervakningen för aktiviteter under föredraget. sön 30 jan kl. 11
- Målandet och tvivlandet - Anders Lundmark berättar om sina bilder och skapandets vändor sön 20 mars
- Konstutställning i kyrkan 6 mar - 22 apr
- "Målade Tvivel" - av Anders Lundmark. vernissage sön 6 mars kl 13-15

För barn i Repslagargården:

- Mån kl 10-12 Barn vuxengrupp - för familjer med barn 0-5 år.
- Tis kl 10-10.45 Barnrytmik (1-3 år med vuxen)
- Onsdagskul (8-11 år) kl 14.30-16
- Tors kl 14-15.30 Miniörer (5-7 år)
- After School - öppet hus för högstadiungdomar tis 15-17.45
- Öppet hus för ensamstående föräldrar fre kl 10-12
- Middag med Ensamstående föräldrar tis 25 jan kl. 17
Drömgrupp 7 ggr start tis 8 feb
- Tisdagsvännerna: Gemenskapsträff för daglediga tis kl 12-14. Omväxlande program, andakt, och gemenskap över kaffekoppen
- Tre x film kl 10-13

- Körskola torsdagar i Repslagargården kl. 15.30 - 16.10 Tonfiskarna (5-7 år), 16.15-17 Tonstrålar (8-11 år) Masthuggskyrkans kammarkör övar måndagar i kyrkan kl. 19-21 Vågghalsarna - "våga sjunga kör" övar tisdagar i kyrkan kl. 19.15 - 21

Oscar Fredriks Församling

församlingshemmet, tel 731 92 54

info: tel 731 02 54

e-post oscarfredrik.forsamling@svenskakyrkan.se

www.svenskakyrkan.se/oscarfredrik

- Musik i kyrkan
- Beethoven: Symfoni nr 2 Oscar Fredriks Sinfonietta. Sön 27 feb kl 15. Entré
- Pergolesi: Stabat Mater Ceciliaören och instrumentalister. Sön 6 mars kl 15.
- Charpentier: Te Deum Oscar Fredriks Vocalis och Sinfonietta. Sön 27 mars kl 17.

I Oscar Fredriks församling finns något för alla åldrar. För de minsta finns t.ex. föräldra-barngrupper och barnrytmik.

Öppna lekskolan (0-3 år)

Baby-öppet (- 10 mån)

Familjelekis. Regnsbågsfamiljer

Skolbarn: kör, pysslingar, Juniorcafé.

Ungdomar: konfirmander, ungdomsgrupp, körer.

Vuxna: samtalsgrupper, vuxendialog och lunch för daglediga, körer, orkestrar.

Frivilligcentralen Oscar tel 12 35 35

Viktoriahuset, Linnégatan

- Många grupper och aktiviteter för vuxna

**God jul
och
gott nytt år!
önskar**

Masthuggsnytt's redaktion!

Gympa med Korpen

Ta chansen! Kom och gympa med Korpen i Masthuggets hus, varje måndag kl 18-19.

Roligt, nära, billigt: 400 kr för 10 gånger.

